

Tá politikarar skifta flokk

LAGT TIL RÆTTIS: Randi Jacobsen og Eyðun Klakstein

EITT FLOKSSKIFTI HEVÐI AVGERANDI ÁVIRKAN Á FÓLKATINGSVALIÐ, SUM JÚST HEVUR VERIÐ, OG SAMA FLOKSSKIFTIÐ OG ONNUR KUNNU EISINI FÁA TÝDNING FYRI LØGTINGSVALIÐ, SUM ER FYRI FRAMMAN

Hóast politiska søgan í Føroyum inniheldur politikarar, sum fara úr flokkum og upp í ein annan ella stovna nýggjan flokk, er tað blivið alt meira vanligt í nýggjari tíð, at politikarar skifta flokk – og koma úr skápinum sum umboð fyri annað politiskt sjónarmið.

Seinasta dømið er Sjørður Skaale, sum fór úr Tjóðveldi eftir politiska ósemju við formannin í flokkinum. Nakrar vikur seinni var Sjørður Skaale javnaðarmaður og varð valdur í fólkatíngið. Poul Michelsen takkaði fyri nøkrum mánaðum fyri seg í Fólka-flokkinum og hevur stovnað nýggjan flokk, Framsókn, sum veruliga skal standa sína roynd á løgtingsvalinum.

Og atkvøðuslúkurin hjá Tjóðveldi á býráðsvalinum í Havn seinast hevur skift Tjóðveldi út við Fólka-flokkin og stillar upp á løgtingsvalinum.

Meira vanligt

Tað eru dømi um týðandi floksskifti í politiskari søgu í Føroyum. Jóannes Patursson fór úr Sjálfstýrisflokkinum og var við til at stovna Fólka-flokkin saman við teimum í Vinnuflokkinum, og hitt kenda dømið er, tá ið Jákup í Jákupsstovu, sum var javnaðarmaður og loysingamaður, bleiv ekskluderaður av Javnaðarflokkinum og varð við til at stovna Tjóðveldisflokkin.

Í nýggjari tíð hava markantir politikarar sum Helena Dam á Neystabø, Tordur Niclasen, Finnbogi Arge, Kristian Magnussen og Karsten Hansen skift flokk, og fleiri aðrir politikarar, sum ikki hava verið eins stórir profilar, men hava verið virknir, hava somuleiðis skift ein flokk út við annan.

Men hvussu er tað so at skifta flokk, hvørjar avleiðingar og fyrimunir hevur tað, og hvør er persónligi og politiski kostnaðurin. Vit tosa við nøkur av teimum, sum hava verið partur av floksskiftum ella ikki vildu verða tað.

Kundi aldrin farið í annan flokk

Verðin broytist, men Fólka-flokkurin stendur í stað. Tí valdi Poul Michelsen at fara úr Fólka-flokkinum

– Sum ungur fór eg upp í Fólka-flokkin og fylgdi honum í árávis, men tá ið flokkurin fullkomiliga stagnaði, kundi eg ikki vera við longur. Verðin flytur seg, men Fólka-flokkurin stendur í stað, sigur Poul Michelsen.

Í etisku málunum, sum flokkurin ikki vildi flyta seg í, var ofta langt millum hansara sjónarmið og tí, sum fleiri av hinum stóðu fyri. Í etisku spurningunum, má persónliga frælsið ráða, men tað kann ikki vera rætt at forða øðrum í at hava hetta frælsi, sigur Poul Michelsen.

– Tað var kommunumálið, sum gjørdi úrslitið. Meirluti var fyri tí frálíka arbeiðinum, sum Annika Olsen gjørdi við kommunuálitinum, men minnilutin blokeraði og hótti við at fara. Vit sluppu ikki so frægt sum at tosa um málið í tinginum.

Poul Michelsen hevur ongur persónligar trupulleikar havt av at fara úr Fólka-flokkinum. Eingin hevur hartað hann fyri tað av álvara, og um so var, hevði hann einki lagt í tað.

Tá ið hann fór úr Fólka-flokkinum, komu aðrir flokkar beinanvegin og vildu hava hann til sín. Men nei takk, segi Poul Michelsen. Hann fór ikki at skifta flokk soleiðis.

– Eg eri frá tí skúlanum, at tú fer ikki úr einum flokki í annan ella av einum liði til eitt annað. Einasta alternativ hjá mær var tí at stovna nýggjan flokk.

Poul Michelsen heldur framvegis, at stevnuskráin hjá Fólka-flokkinum er góð. – Stevnuskráin er góð, men hon verður bara ikki handfarin rætt, sigur Poul Michelsen.

»Tú ert ein politiskur gleðisdrongur«

Hóast tey flestu hava verið fólkalig um floksskiftið hjá Sjørði Skaale, hevur hann eisini fingið onkrar hvassar viðmerkingar, síðani hann fór úr Tjóðveldi og upp í Javnaðarflokkin

Mest umtalaða floksskiftið í hesum árinum er tað hjá Sjørði Skaale. Politiska ósemjan millum hann og formannin í Tjóðveldi gjørdist so stór, at Sjørður Skaale fór úr flokkinum. Nakrar vikur seinni stóð hann fram sum javnaðarmaður, og fyri tveimum vikum síðani varð hann valdur í fólkatíngið umboðandi Javnaðarflokkin.

Sjørður Skaale hevur í fjølmiðlunum sagt, at hann gjørdi tað, sum hann helt verða rætt, men hann hevur eisini kent, hvussu fólk kunnu reagera, tá ið tey verða vónbrotnir av einum politikara.

– Tað hevur verið ein buldrut tíð, og tað hevur ikki verið kostnaðarleyst at skifta flokk. Flestu fólk eru bæði virðilig og fólkalig, og eg havi bestu viðurskifti við allarfest tjóðveldisfólk – eisini fólk, sum valdu meg, men eru

vónbrotnir av, at eg skifti flokk. Men so eru tað eisini tey meira viðgongdu, sum gera vart við seg, og tey kunnu verða harlig í talu og á skrift, sigur Sjørður Skaale.

Hann hevur fingið fleiri brøv frá fólki, um hava funnist harðliga at honum. Í brøvunum ber millum annað til at lesa hetta:

»Havi aldrin og fari neyvan at stemma uppá teg. Kenni lyndi og verumáta tín. Veit hvussu tú roynir at stjála tær heiður fyri tað, sum onnur hava gjørt. Í mínum eygum ert tú ein egocentrikari, sum bara gert tað, sum er best fyri teg. Fyri meg ert tú ikki nakað vónbrot, tí tú vart ongantíð tjóðveldismaður, men ein politiskur gleðisdrongur.«

»Sum vanligt fyri teg, so fært tú uppum har garðurin er lægstur. Í einum gajolpakka stóðu einaferð hesi vísdómsorð, sum eg haldi tú eigur at hugsa um: *Du kan komme til verdens ende på en løgn, men du kan ikke vende tilbage.*«

»Eg má siga tað Sjørður. Tú ert størsta politiska vónbrotið eg sum tjóðveldismaður veit um. Ein fjølmiðlagreðingur og egotrippari so tað forslær.«

Sjørður Skaale viðurkennir, at tað hevur avgjørt ikki bara verið lætt at skifta flokk, hóast floksskiftið eydnaðist væl, tá ið hugsað verður um fólkatíngisvalið.